

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Gen. 3.7.

1 Osee. 7.1.

stinus ad idem propositum adfert: nihil, inquit, refert, quod Sathan matrem accipiat, aut sororem tanquam suam instrumentum: si per eas obtinet, quia per Euam fecit, Adamum decipiendo. Hæc enim species, & quasi vmbra maternæ pietatis, effectus est *g. foliorum ficus*, quibus primi nostri parentes sese texerunt, vtentes culpabili quadam pietate quæ lamentabili ad concupiscentiæ occasionem dedit. Hunc in modum cum Sathan impugnare conuenit cor alicuius, à Deo ad Religionem vocati: tanquam instrumentum adhibet patrem, aut matrem, aut amicum aliquem valde sibi charum, quem tanquam scalam adhibet, vt ascendat & ingrediatur eius spiritum, bonaque eius desideria ac proposita deprædetur, quæ Deus illi inspirauit. Quod insinuat Osee cum dixit; *h fur ingressus est sp.ans latronem in foris*. Fur inus manens est inordinatus ad consanguineos affectus; latronculi autem foris, sunt ipsi consanguinei. Cum autem omnes simul conueniunt, Ducique suo Dæmoni sese adiungunt, quidquid boni in corde inueniunt, auferunt; nisi diligenti custodia adhibeatur, & viriliter latuatis hisce latronibus resistatur: qui pietatis pallio tecti sanctitatem deprædantur,

§. I.

1 Heb. 4.12.

I.

b Matt. 10.

34.

c Luca. 12.

51.

ADVERSUS omnes hos hostes pugnandum nobis est alio gladio & forma acutiori, quam sit illud: verbo scilicet Dei in sancto eius Evangelio scripto; & verbo interno, quod loquitur diuinum ipsum verbum ac corda eorum, quos sanctis suis inspirationibus vocat. De quo dixit Apostolus: *a viuus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti: & perforans usque ad diuisionem animæ & spiritus, & discretor cogitationum, & intentionum cordis*. Hoc verbo primum facit Christus Dominus noster insignem illam diuisionem ac separationem; de quo dixit suis discipulis: *b nolite arborari, quia pacem uenerim mittere in terram: non ueni pacem mittere sed gladium, & separationem. Veni enim separare hominem aduersus patrem suum, & filiam aduersus matrem suam & nurum aduersus socrum suam: nam inimici hominis domestici eius*. In qua sententia supponit Saluator aliquam pacem esse perniciolam; & bellum aliquod ac discordiam vitalem: sicut etiam contra aliquid pax est bona, & aliqua discordia mala. Perniciosa pax est, improborum ad iniquitatem concordia: tales enim coniungunt se Dæmoni: vt virtuti, & euangelicæ perfectioni, eius que sectatoribus bellum inferant: Huic paci aduersatur discordia, quæ est inter probos & improbos; inter fideles & infideles; ac inter religiosos & læculares: horum enim alij virtuti student, eamque colunt; alij verò vitia: alij Catholicâ fidē amplectuntur; alij lectas & erroneas ipsi fidel contrarios: alij consilia amplectuntur Euangelica; alij laxiores

tenent viam, quæ suo palato magis arridet. cum igitur horum iudicia & mores re ipsa non conueniant: necesse est alios impugnare, & contradicere alijs; aut ab alijs, qui sibi aduersantur, recedere. Huiusmodi autem diuisionem ac discordiam appellat Christus Dominus noster gladium, cum dixit non uent pacem ponere in terra, hoc est in hominibus terrenis; quorū mores & uita ratio terrena sunt & non cœlestia. Potius enim ueni legem quandam prædicare, ex qua bellum ac discordia necesse sequatur inter homines etiam ualde conuinctos, ac nature uindictis colligatos. In vna enim eademque domo filij recipiunt Fidem, aut Euangelicæ perfectionis uocationem, quam patres non recipiunt; & famuli, non Domini, & filia, non autem matres; quam obrem alij se ab alijs separabunt: cum aduerterint, impedimento sibi esse, quod minus desideria sua pia & sancta explere; & uocationem, ad quam uocantur, sequi possint. Quare, si Deus te ad Religionem uocauit; pater uero tuus, aut mater sese tibi opponant: arripe statim gladium hunc Christi Domini, quo diuisionem facias tui ipsius ab illis; eosque magna cum celeritate deseras. Noli pacem cum illis habere: est enim pax perniciosâ, quæ consentit cum parentibus in eo, quod est contra Dei uoluntatem; sed potius indicito illis bellum: ut Christum Ducem tuum fideliter sequi possis.

PERPENDE, quod hic dicitur: *inimicos hominis esse domesticos eius*: quibus uerbis moneris: hominem non quemuis, sed eum, cui Deus robur, & animi fortitudinem dedit ad uitam homine dignam, non uero bestijs similem ducendam: non habere maiores hostes, quam ipsos suos domesticos. Nam sub pallio amicitia, horrendam faciunt inimicitiam cum illum à Dei sequela deterrant, & prohibent à ruta salutis uia: ut secum illum habeant. Ne illos tanquam amicos respicias; sed tanquam hostes: & ita non adhibebis fidem rationibus illorum: inimicus enim non est dignus, cui fides adhibeatur. Nō attendas ipsius uerbis, quasi tantum ex ore ipsius prodeuntibus; sed quasi à Dæmone suggestis: ut te sicut alterum Adamum extrudat à paradiso, in quo Deus te collocauit: quare si eius uerbis aures tuas occluseris; euades eius fures.

ARRIPE etiam manu tua gladium illum uerbi Dei: *si manus tua, aut oculus tuus scandalizat te, abscinde eam & erue eum, & proice abs te: bonum tibi est cum uno oculo in uitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.* Cuius sententiæ sensus est: si pater tuus, aut mater, aut cognatus aliquis, tibi aliâs ualde charus, impetere te uoluerint à sequenda uocatione diuina, recede ab illis: etiamsi, propterea quod maxime illos diligas, ex ea separatione magno dolore afficiaris: & fleat illi licet: ac gemant, quod uideant, se deseri; tu non mouearis nec emollefcas. Nam (ut Sanctus Hieronymus ait) pietatis genus est in re tanti momenti esse crudelem

2.

Domestici
hominis i-
nimici eius

3.

Matth. 18.
Marc. 9. 243

Epist ad
Heliodorum.

lem

lem, Infirmus libenter patitur abscindi sibi aliquod corporis membrum, si sciat nisi eo abscisso, se cum magnis cruciatibus moriturum; abscisso autem, sine molestia victurum. Est autem magna Chyurgi pietas; quod cum ita expediat, crudelem se exhibeat in eo membro abscindendo. Tu pro es infirmus, esseque debes Chyurgus, quem Deus iubet abscindere & separare à te eum, à quo scandalum accipis, nam alioqui te cum eadem perna moriturum, ac ad terram mortuorum, hoc est ad infernum descensurum, cuius habitatores non seruant naturales leges: nam parentes maledicunt filiis, & filij parentibus; fratres mutuo se odio prosequuntur; & amici mutuo non agnoscunt; & aliorum amicitia, alijs est continuus cruciatus. Ibi interabilem tibi adferet dolorem oculus, quem non eruisti; & æternis lacrymis deflebis falsam commiserationem, qua erga te ipsum usus fuisti; & ipsa manus, aut pes, quem non abscidisti, conuertetur contra te; & crudeliter uidebitur, quod tu non fueris crudelis in eis abscindendis, quando fuit oportuitate enim optimo, volenti potius cum duobus oculis aut manibus daturus ad infernum descendere; quam vnum eruere vel abscindere, hoc euenire, vterque illic contra ipsum conuertatur; sintque eius carnifices, qui Deum ipsorum causa deseruit.

4.

Cum igitur certò noueris, gladium mortis, hanc diuisionem, cum tantumimè cogitaueris, facturum: factum illam nunc, cum te Deus vocat: & edelidus & constans in ea; neque ad tuorum parentum clamores vlla ratione attendas: si enim aures eis præbueris, morsque ex tempore superuenient summè dolebis, te inter eos mori. Audi illud Sancti Bernardi ad quendam adolescentem, qui huiusmodi parentum clamoribus locum dederat, quomodo, inquit, viuere potes, vbi mori non iaudes? si ægrè fereres accedere tibi mortem inter cognatos tuos propter occasiones peccandi, que tibi occurrunt; si diuinæ vocationi non acquiescas; cur non tempelstius de fugis, & statuis in eo loco viuere, vbi cuperes mori? nullus est securus locus ad vitam hanc ducendam, quam qui securissimus est ad moriendam. Christus Dominus crucem sibi elegit ad moriendum, in ea: ideoque totam vitam suam in cruce dedit. In cruce viuatur vtiliter, & morimur securi. Secura Religio est vita crucis, & propterea Deus te vocat ad viuendum in ea, vt in eadem cruce moriaris, quæ tutissimus est ad vitam æternam transitus. Cum Christus Dominus noster in cruce penderet, noluit ex ea descendere: etiam si Scribæ & Pharisei à Dæmone instigati id peterent, descendentes; e Descendat nunc de cruce & credimus ei. Et licet mater eius carissimissima, alijque cognati & amici adessent, amare flentes, eò quod mortis angustijs constitutum viderent: non tamen propterea crucem deseruit.

Epist. 104.

6.

6.

6.

6.

6.

6.

5.

e Mar. 17. 42

e Ioan. 19. 45

deseruit.

deseruit, donec in ea expiraret vt hoc te doceret exēplo: nō esse religiosam vitam deserendam, ob aliquā hominum persuasionē, etiā specie aliqua Religionis obductam; nec ob teneritudinem & lacrymas parentū, & consanguineorum: etiamsi totam suā consolationē & solatium in eo ponant, vt te apud se habeant, ea pietatis specie ducti, quōd tuum etiam quærant solatiū.

COGITA supremum hunc magistrum tibi dicere: *qui amat patrem, aut matrem plus quā me, non est me dignus, qui amat filium, aut filiam super me, non est me dignus*. Quando igitur pater aut mater tua persuadere conantur, vt propter amorem, quo illis es obstrictus, vocationem tuam deseras: ancipiti visus gladij sententia debes illis resistere; magis enim es obstrictus Christo Domino, qui Deus tuus, ac Redemptor est; quā illis, & cuiusque alteri. Lex humanæ ac diuinæ amicitie talem in amore ordinem constituit, vt plus tenetur quis amare maiorē benefactorē, nobisq; magis coniunctū: ac propterea plus diligēdi sunt patres, quā fratres. Quis igitur maior est benefactor tuus, quā ipse Deus? quis plura pro te præstitit, quā Christus? quis magis tibi cōiunctus, quā cælestis tuus Pater? in cuius cōparatione carnales patres non sunt hoc nomine digni. Supremus hic Pater corpus tibi dedit & animam, estq; tibi perpetuū coniunctus, vt ea conseruet, tecumq; cooperetur. Parentes autem tui, quid tibi præter corporis particulam dederunt? sed neque eam sine ipso Deo dare potuissent: qui præcipuē cum illis fuit cooperatus. Equum igitur est, non deserere Patrem tuum cælestem, cum te ad suum obsequium vocauit: ob amorem carnalis patris, qui te vocat, vt apud ipsum maneat. Si opus fuisset (ait S. Augustinus) vitam tuam exponere tanquam Martyrem pro Dei honore: id meritū facere deberes, etiam parentibus carnalibus hoc nomine relictis: Rationi igitur valde erit consentaneum, vt ad eius te obsequium offeras in vita Religiosa, cum hoc generoso modo moriendi huic mundo: etiam si ad id faciendum opus sit tuorum parentum desideria & affectus conculcare. Hanc rationem strenua illa virago Machabæorum mater septem suis filijs proposuit, vt animos eis adderet, ad nihili faciendum, quod ipsam relinquerent; sed pro custodia legis Dei morte oppeteret: *Ego inquit, spiritum & animam non donavi vobis: & vitam & singulorum membra non ego ipsa compegi: sed enim mundus creator, qui formauit hominis naturam. Et cum vltimo filio loquens tenerrima hæc verba, vt animum illi adderet, protulit: fili mi, miserere mei, quæ te in utero nouem mensibus portauit, & lac triennio dedit, & alia, & in aetate istam per duxi. Peto, pat. vt accedat ad celum, & terram, & ad omnia que in eis sunt, & intelligas: quia ex nihilo fecit illa Deus, & hominum genus: ita fiet, vt non timeas, carnificem istum, sed dignus fratribus tuis effectus particeps suscipe mortem, pro eius amore, vt in illa misericordie, cum fratribus tuis te recipiam.* Hęc sancta illa mater dixit, vt Christus a-

6.
g. Mat. 10. 37

Epist. 8.

h. Mat. 7
22.

8.

1. *Act. 5. 29*
2. *Cap. 4. 19*

1. *Luc. 14. 26*

Omnia
odio habe-
at vocatus.

9.

1. *Epist. 38.*
2. *m. 104. 12. 25*

10.

nas matres doceret, quam debeant libenter videre, se à filiis deleri: ut quæ potiori iure tenentur præsent, Deo que vocanti pareant. Nam lex obedientiæ hoc exigit ut nunquam inferiori Prælato obediatur, cum Superior præcipit contrarium. Nec bona esset obedientia, si quis gubernatori obediret, præcipienti aliquid contra Regis mandatum. Ac propterea S. Petrus dicit, *obedire oportet Deo magis, quàm hominibus*. Imò ipsosmet suos hostes, iudices esse voluit huius veritatis. Dixit enim: *si quis stultus est in conspectu Dei, non potest iudicare, quam Deum iudicare*. Hoc igitur ipsum dicere licebit patri tuo, aut matrem, aut petentibus aut iubentibus, ne eos deseras; aut, si recessisti, ut redeas: constituendo illos causæ tuæ iudices, modo in veritate & absq; affectu inordinato iudicent. Non enim ad eò erunt ignorantes, infideles, aut ingrati Deo fauor dicant creaturæ potius obediendum esse, quam creatori, à quo creatura in accepit imperandi; sed cum conditione: ne imperet contra id, quod creator constituit. Quod si adhuc molesti esse pergant in petitione sua iniusta: non oportet illis obedire, sed eos odisse: propterea. n. dixit Christus: *si quis enim ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus*. Cum igitur ad Christi scholam accesseris, eum que sequi statueris: habere odio tuum patrem, & matrem, & omnes tuos cognatos: quatenus ipsius Christi votis aduersantur: siquidem absque sancto huiusmodi odio, non poteris eius esse discipulus. Et quomodo poterunt merito conqueri, quòd illos hoc nomine oderis: cum idem Christus iubeat te ipsum, vitam que tuam odisse: quando ut ei obedias, eam exponere fuerit necesse? Præcipue cum (ut S. Augustinus pendit) tale odium sit maior amor; & hæc iactura, maius lucrum tuum, & ipsorum, si eo uti sciant. Nam ut ipse Saluator dixit: *in qui amat animam suam perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam*. Ideo que dicere licet: eum, qui suos parentes & cognatos inordinatè diligit, perditurum eos in æternum; & perdentem eos in hoc mundo, eos que pro Christo deserentem: inuenturum eos in æterna vita. Nam, nisi hic eos deserat, cum Deus id faciendum præcipit; ideo que ipse perit: nunquam amplius eos diligit, nec amicitiam ullam cum eis habebit: nam qui in inferno sunt, oēs oderunt; si autè hic eos deseret, in celo inueniet: aut recipiet pro eis alios parentes & fratres incòparabiliter meliores ijs, quos deseruit: aut fruendo Deo summo eum eis: exultans ipse, propter sanctam suam vitam, causa, cur & ipsius parètes inuentur, & æternam vitam consequantur. Et tunc gaudium erit plenum. Nam in patria illa cælesti etiam naturæ leges excellunt, accedentibus ornamentis gratiæ, & gloriæ. Pater est gaudium & solatium filij & filius corona sui patris: Fratres & amici fraternitatem & amicitiam cum omni excellentia consequuntur: & horum societas, est perpetua aliorum lætitia. Hac spe ad eò em-

genti

nēu licebit parētibus tuis dicere: vt placeat ipsis, te eorū domū pro Dei viui domo cōmutare; in qua ei perfecte seruias, & aeternas habitationes pro ipsis impetres.

§. 2.

MONAMVS iam finem, explicando amplius omnes hasce rationes mirifica illa ratiocinatione, quam S. Bernardus nomine cuiusdam filij, qui parentes suos, vt Deo in Religione seruaret, deseruerat: quamuis illi repugnarent. Sic ergo loquitur: Sola causa, quae te nō liceat obedire parentibus Deus est. Ipse enim dicit. *a Qui amat patrem & matrem plus quam me: non est me diligens.* Si me verē vt boni, & pij parentes diligitis; si veram, si fidelem erga filium pietatem habetis: quid me patri omnium Deo placere satagentem inquietatis: & ab eius seruitio, cui seruire, regnare est: retrahere attentatis? Verē nunc cognosco, quia *mimici hominis domestici eius.* In hoc vobis obedire non debeo; in hoc vos non agnosco parentes; sed hostes. *b Si diligeritis me gaudebitis vique: quia vado ad meum atque vestrum; immō vniuersorum patrem.* Alioquin quid mihi & vobis? Quid a vobis habeo: nisi peccatum & miseriam? hoc solum quod gesto corruptibile corpus, de vestro me habere fateor; & agnosco. Non sufficit vobis, quōd me in hanc saeculi miseriam miserum miserum induxistis? quod in peccato vestro, & peccatores peccatorem genuistis? quōd in peccato natum, de peccato nutritis; nisi etiam inuidendo mihi misericordiam quam consecutus sum ab eo, qui non vult mortem peccatoris; filium insuper gehennae faciatis. *ō durum patrem; ō saeuam matrem, ō parentes crudelēs, & impios; imō non parentes, sed peremptores: quorum dolor, salus pignoris; quorum consolatio, mors filij est, qui me malunt perire cū eis, quam regnare sine eis.* Qui me rursus ad naufragium; vnde tandem nudus euasi: rursus ad ignem, vnde vix semiustus exiui: rursus ad latrones; a quibus semiuiuus relictus sum; sed miserante Samaritano iā aliquantulū conualui; reuocare conatur. & militē Christi propē iā rapto caelo triumphante: quod non in me glorior: sed in eo, qui vicit mundū: ab ipso iā introituro gloria: tanquam canem ad vomitū: tanquam suem ad lutū: ad saeculū reducere moluntur. Mira abusio. Domus ardet ignis instar à tergo: & fugiēti prohibetur egredi: euadenti suadetur regredi? Et haec ab his, qui in incendio positi sunt; & obstinatissima dementia, ac dementissima obstinatione fugere periculū nolunt? Proh furor! Si vos contemnitis mortē vestram cur etiā appetitis meā? si in quā negligitis salutem vestrā: quid iuuat etiā persequi meā? Quare vos nō potius sequimini me fugiēte: vt nō ardeatis? An hoc est vestri cruciatus leuamen, si me etiā perimatis; & hoc solū timetis: ne soli pereatis? Ardens ardentibus quod solatiū praestare poterit? Quae in quā consolatio dānatis socios habere suae dānationis? Quod vē remediū morientibus; alios videre moriētes: Nō hoc mihi persuadet diues ille qui in tormentis desperatus

Epist. u2.

Mat. 10. 36

37.

104. 14. 8